

til Jernbaneanlæg for næste Finantsaar fremdeles i samme maa tages af Reserveresonden et Beløb af eller i alt Fald udstedes nye Obligationer til et Beløb af 1,928,000 Rb. Det, der altsaa maa bringes paa Markedet i 1868—69, er 4,800,000 Rb. i Obligationer, men, hvad enten det er nye Obligationer, eller det er Obligationer, som i nogen Tid have ligget i Reserveresonden, der komme ud, gjør paa Markedet ingen Forskjel, og, hvad enten man fremkommer med dem idag eller imorgen, eller der er Udfigt til, at de først ville fremkomme tovermorgen, saa trykkes Prisen paa Obligationerne dog derved ligemeget. Jeg tør nu spørge, om man kan sige, at denne Finantsstilstand er, jeg siger ikke slet, men beroligende. Jeg vil opfordre Enhver her i Salen, være sig paa Ministerbanken eller udenfor denne, til at sige, om jeg nogeninde er gaaet ud paa at skildre Tilstanden som slet, eller om jeg ikke, ligesaavel da jeg havde min egen Forvaltning af Finantserne at forsvare, som ligeoverfor Andre, har søgt ikke at forvrolige Opinionen ved at skildre Tilstanden som slet. — Men siden jeg er ifærd med at rette Spørgsmaal til den ærede Finantsminister, saa er der et Spørgsmaal endnu, som jeg gjerne vil rette til ham, men med Hensyn til hvilket jeg naturligviis langt fra kan vente noget saa bestemt Svar som paa de øvrige Spørgsmaal, jeg har fremsat. Den ærede Indenrigsminister har sagt, at det for ham slet ikke har haft nogen Betydning, at vi ventede Penge fra Amerika, og at det heller ikke fremdeles vilde have nogen Betydning for ham. Jeg vil nu tillade mig at spørge den ærede Finantsminister, om det heller ikke har haft nogen Betydning for hans Samtykke til at forelægge nærværende Lovforslag, at han har ventet disse Indtægtskilber fra Amerika. Det er naturligviis et Spørgsmaal, som det maa staae ham aldeles frit at besvare eller ikke at besvare; jeg vil derimod tillade mig at gjøre et Tankeexperiment. Jeg vil tænke mig, at en af de Mænd, som have været Finantsministre, og som allerede have udtalt sig i denne Sag, endnu havde siddet i Finantsministeriet, troer man da virkelig, at en saadan Mand ikke vilde have taget i Betragtning, naar han gik ind paa et Lovforslag som

det foreliggende, at han ventede 13 eller 14 Millioner fra Amerika. Jeg for mit Vedkommende vilde have svaret Ja, dersom jeg som Minister var bleven opfordret til at udtale mig derom. Jeg har endnu et Par Bemærkninger at gjøre med Hensyn til, hvad den ærede Indenrigsminister forrige Gang udtalte. Den ærede Indenrigsminister lagde nogen Bægt paa, at de foreslaaede 17⁷/₁₀ Mill Jernbaner paa Vestkysten ikke vilde koste mere end jeg troer, at han sagde, 4, 5 eller 6 Mill Jernbane paa Østkysten. Jeg skal nu ikke undersøge, hvorvidt en Bane paa Vestkysten, som skal være 17⁷/₁₀ Mill lang, virkelig kan bygges for den Sum, der er bleven nævnt, thi jeg antager, at hele Sagen ogsaa her vil blive underkastet et Udvalgs Drøftelse, og der vil det altsaa kunne oplyses, hvorvidt man har Ret, naar man endog er kommen saa vidt, at man er kommen ned til 23 à 24 pCt. under det oprindelige Overslag over Anlægssummen. Men Driftsomkostningerne ved og Udgifterne til Vedligeholdelsen af en Bane tage dog ikke af med Anlægskapitalens Forringelse; disse Udgifter formindskes dog ikke paa Grund af, at hver Mill Bane koster mindre at anlægge. Jeg troer nok, at Anlægskapitalen kan være nogle Millioner mindre eller ikke ubetydeligt mindre end til en Bane af samme Længde paa Østkysten, men jeg tillader mig at troe, at Driftsomkostningerne og at Vedligeholdelsesudgifterne til 17⁷/₁₀ Mile Bane paa Vestkysten ville være langt større end de tilsvarende Omkostninger paa 4 à 5 Mile Bane paa Østkysten. Jeg kan derfor virkelig ikke indbømme, at det omtalte Argument har nogen Betydning. Efter min Anstuelse kommer det ingenlunde an paa, om Vestbanen koster 1 eller 1¹/₂ Million mere eller mindre at anlægge, men, hvad det kommer an paa, det er, om en saadan Udgift kan stifte Nytte, og det er min Overbeviisning, — som jeg tillader mig at troe heller ikke er bygget paa Sand, omendstjondt man jo her taler om en sandet Egn —, at den foreslaaede Bane ikke vil stifte Nytte i Forhold til, hvad den vil koste, selv efter det Minimum, som Overslaget er bragt ned til. Ved enhver Udgift, der skal gjøres i Staten, er der først og fornemmeligt at tage Hensyn